

6 Bijzondere categorieën buitenlandse werknemers

In het hieronder volgende komen enige bijzondere groepen buitenlandse werknemers aan de orde; daaronder zijn er voor wie een tewerkstellingsvergunning niet is vereist, en/of die geen vergunning tot verblijf nodig hebben.

6.1 Houders van een verklaring, als bedoeld in art. 3 Wabw

6.1.1 Rechtspositie van de houder

Door het bezit van een verklaring, als bedoeld in art. 3 Wabw, (zie C 22) wordt een buitenlandse werknemer - maar dit alleen voor de toepassing van de Wabw - niet langer als vreemdeling beschouwd.

De verklaring heeft dit effect evenwel slechts indien en zolang de houder ervan rechtmatig in Nederland verblijft.

Voor de toepassing van de Vreemdelingenwet wordt de houder van de verklaring wèl als vreemdeling beschouwd. Dit betekent dat, al bevat de Wabw geen bepaling omtrent een eventuele mogelijkheid tot intrekking van de verklaring (vgl. art. 9 Wabw ten aanzien van de mogelijkheid tot intrekking van de tewerkstellingsvergunning), het bezit van de verklaring geen aanspraak op het bezit van een vergunning tot verblijf medebrengt.

Dit heeft onder meer tot gevolg dat:

- a. door weigering van de verlenging van de geldigheidsduur of door intrekking van de vergunning tot verblijf op aan de Vreemdelingenwet ontleende gronden, ook aan de beroepsactiviteiten van de houder van de verklaring hier te lande een einde kan komen;
- b. door weigering van een nieuwe verblijfstitel op aan de Vreemdelingenwet ontleende gronden aan de houder van een verklaring, nadat deze zijn hoofdverblijf naar het buitenland had verplaatst, de mogelijkheid van terugkeer naar Nederland, en daarmee van het opnieuw gaan verrichten van werkzaamheden in loondienst hier te lande, kan worden onthouden; het bezit van de verklaring verschaft aan de houder derhalve geen permanent recht van terugkeer.

6.1.2 Terugkeer van de houder van een verklaring naar Nederland

Ten aanzien van een buitenlandse werknemer die door het verrichten van werkzaamheden gedurende een eerder rechtmatig verblijf hier te lande houder van een verklaring is geworden en die, na beëindiging van dit verblijf, naar Nederland wenst terug te keren, geldt geen

ander toelatingbeleid dan ten aanzien van buitenlandse werknemers in het algemeen; zie 4.2.

Het vorenstaande is van toepassing zowel in het geval waarin door het verstrijken van de geldigheidsduur van de vergunning tot verblijf het rechtmatig verblijf een einde heeft genomen, als wanneer door verplaatsing van het hoofdverblijf naar het buitenland de vergunning tot vestiging is komen te vervallen.

6.2 Vreemdelingen voor wier tewerkstelling ingevolge Kb. van 25 oktober 1979 (Stb. 574) geen tewerkstellingsvergunning is vereist

Krachtens art. 2, eerste lid, onder c, Wabw is bij Kb. van 25 oktober 1979 (Stb. 574) een aantal categorieën vreemdelingen aangewezen die voor de toepassing van de Wabw niet als vreemdeling worden beschouwd (zie C 23). Daarbij gaat het ten dele om vreemdelingen die, gelet op de korte duur van hun verblijf in verband met de door hen te verrichten werkzaamheden, geen vergunning tot verblijf behoeven, dan wel die van de verplichting tot het bezit van een vergunning tot verblijf zijn vrijgesteld (zie B 3).

Overigens geldt dat vreemdelingen die tot een van de in genoemd Koninklijk besluit aangewezen categorieën behoren, aan die aanwijzing op zichzelf geen aanspraak op verlening van een vergunning tot verblijf voor het verrichten van de door hen beoogde werkzaamheden kunnen ontlenen.

De omstandigheid dat, met name voor het verrichten van arbeid op vervoermiddelen in het internationale verkeer (bijvoorbeeld door vrachtwagenchauffeurs), geen tewerkstellingsvergunning is vereist, brengt niet zonder meer mee dat het aan de betrokkene vrij zou staan daartoe zijn hoofdverblijf hier te lande te vestigen. In twijfelgevallen dient het hoofd van plaatselijke politie hieromtrent contact op te nemen met het ministerie van Justitie (zie A 2).

6.3 Stagiaires

6.3.1 Algemeen

Onder stagiaires worden verstaan vreemdelingen die zich voor een beperkte tijdsduur naar een ander land begeven, ten einde hun vak- of talenkennis te vervolmaken door het vervullen van een betrekking. Veelal ligt aan de toelating van stagiaires een uitwisselingsprogramma ten grondslag krachtens overeenkomsten tussen twee of meer landen.

6.3.2 Stagiaire-overeenkomsten

Overeenkomsten inzake de uitwisseling van stagiaires zijn gesloten tussen Nederland enerzijds en België, de Bondsrepubliek Duitsland, Denemarken, Finland, Frankrijk, Ierland, Italië, Luxemburg, Noorwegen, Oostenrijk, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, Zweden en Zwitserland anderzijds. Voor zover het betreft lid-staten van de EEG zijn de onderdanen ook uit hoofde van het EEG-verdrag begunstigd; zie B 4.

6.3.2.1 Rechtspositie van de stagiaire in geval van een stagiaire-overeenkomst

De duur van een stage krachtens een van vorenbedoelde overeenkomsten belooft in de regel één jaar. Deze termijn kan eventueel met ten hoogste zes maanden worden verlengd.

Onderdanen van genoemde landen behoeven voor een verblijf van meer dan drie maanden in Nederland bij inreis niet in het bezit te zijn van een machtiging tot voorlopig verblijf; zie bijlage 3a VV.

Voor de toepassing van de Wabw worden stagiaires die in het kader van een met één van genoemde landen gesloten overeenkomst als zodanig hier te lande werkzaam zijn, niet als vreemdeling beschouwd. Voor hun tewerkstelling is een tewerkstellingsvergunning dus niet vereist (Kb. van 25 oktober 1979, Stb. 574, art. 1, onder D; zie C 23).

6.3.2.2 Verblijfsregeling

Nadat hij van het GAB bericht heeft ontvangen dat een vreemdeling als vorenbedoeld als stagiaire is geaccepteerd, kan het hoofd van plaatselijke politie hem een vergunning tot verblijf verlenen. De vergunning tot verblijf wordt verleend onder de beperking 'voor stage'. De geldigheidsduur van de vergunning belooft één jaar. Daarna kan de geldigheidsduur eventueel met het benodigde aantal maanden (zie 6.3.2.1) worden verlengd. Een voorschrift tot het stellen van zekerheid wordt aan de vergunning tot verblijf van de stagiaire die in het kader van een stagiaire-overeenkomst naar Nederland komt, niet verbonden.

6.3.2.3 Beëindiging van de stage

Na het einde van de stage-periode mogen stagiaires, indien zij althans niet krachtens een andere internationale regeling (bijvoorbeeld krachtens het EEG-

verdrag) zijn begunstigd, niet in Nederland blijven om arbeid te verrichten.

6.3.3 Andere stagiaires dan krachtens een stagiaire-overeenkomst

6.3.3.1 Rechtspositie van de stagiaire buiten stagiaire-overeenkomst

Op dezelfde voet als buitenlandse werknemers in het algemeen dienen te worden behandeld:

- a. vreemdelingen die onderdaan zijn van een van de vorengenoemde landen, maar die buiten het kader van een stagiaire-overeenkomst als stagiaire naar Nederland willen komen;
- b. vreemdelingen die niet onderdaan zijn van een van de genoemde landen en die plaatsing als stagiaire zoeken.

Voor hun stage dient de werkgever zich in het bezit te hebben doen stellen van een tewerkstellingsvergunning. De onder b genoemde vreemdelingen dienen eventueel voor een verblijf van meer dan drie maanden bij hun inreis in het bezit te zijn van een machtiging tot voorlopig verblijf.

6.3.3.2 Verblijfsregeling

In voorkomend geval dient voor de regeling van het verblijf van de stagiaire bericht van het GAB te zijn ontvangen dat de betrokken vreemdeling als stagiaire is aanvaard; tot dit doel dient zo nodig contact met het GAB te worden opgenomen.

De vergunning tot verblijf, indien vereist, wordt verleend onder de beperking "voor stage".

6.4 Vreemdelingen werkzaam op Nederlandse schepen en boorplatformen of in het internationale wegtransport

6.4.1 Algemeen

Deze paragraaf betreft buitenlandse werknemers op Nederlandse zeeschepen, Nederlandse schepen in de internationale binnenvaart en mijnbouwinstallaties op het Nederlandse deel van het continentale plat, alsmede buitenlandse werknemers in het internationale wegtransport.

Voor werknemers die onderdaan zijn van een Lid-Staat van de EEG wordt echter verwezen naar het gestelde onder B 4; 3.1.3.4.

Het algemene vreemdelingenbeleid is niet van toepassing op buitenlandse werknemers in de genoemde sectoren van de internationale arbeidsmarkt, omdat zij niet dan wel het grootste deel van de tijd niet werkzaam zijn op Nederlands grondgebied.

Deze vreemdelingen komen daarom in beginsel niet in aanmerking voor een vergunning tot verblijf.

Er zijn echter enkele specifieke regelingen met betrekking tot

- * verlofperioden,
- * gezinshereniging,
- * werkloosheid,
- * werk op Nederlands grondgebied.

De eerste drie regelingen zijn relevant indien de vreemdeling de bovenbedoelde werkzaamheden voortzet.

De laatste regeling voorziet in de situatie dat de vreemdeling beoogt op de Nederlandse arbeidsmarkt arbeid in loondienst te verrichten.

Afgezien van de bijzondere voorwaarden voor verlening van een vergunning tot verblijf in de hierbedoelde gevallen gelden steeds de algemene voorwaarden voor toelating, te weten dat de vreemdeling beschikt over voldoende middelen van bestaan en dat hij geen gevaar vormt voor de openbare rust, de openbare orde of de nationale veiligheid.

Indien een vreemdeling beschikt over een vergunning tot verblijf op grond van de onderstaande regelingen wordt hij geacht hoofdverblijf in Nederland te hebben (zie A4; 6.1.2).

Voor onderdanen van een Lid-Staat van de EEG die werkzaam zijn in de scheepvaart, op het continentale plat, of in het internationale wegtransport wordt verwezen naar het gestelde onder B 4; 3.1.3.4.

Begripsomschrijving

Als Nederlands schip wordt aangemerkt een schip dat onder Nederlandse vlag vaart en in Nederland is geregistreerd.

Het begrip Nederlandse schepen in de internationale binnenvaart omvat tevens daarmee gelijkgestelde inrichtingen, baggermolens, zandzuigers, e.d.

Mijnbouwinstallaties op het Nederlandse deel van het continentale plat omvatten zowel installaties voor proefboringen als voor exploitatie. Werkzaamheden op bevoorradingsschepen van de hier bedoelde installaties vallen echter niet onder deze regeling.

Als werknemer in het internationale wegtransport wordt aangemerkt degene die werkzaam is als chauffeur in dienst van een Nederlandse werkgever in het internationale wegtransport, voor zover dit transport vanuit en/of naar Nederland plaatsvindt.

Het arbeidsverleden betreft de periode dat de vreemdeling werkzaam is geweest direct voorafgaand aan het indienen van het verzoek om een vergunning tot verblijf.

Als onderbrekingen van deze termijn worden niet beschouwd:

- tussentijdse, in Nederland doorgebrachte perioden van onvrijwillige werkloosheid, elk niet langer dan zes maanden en
 - tussentijdse perioden van tewerkstelling buiten de desbetreffende sector van de internationale arbeidsmarkt,
- mits die perioden tezamen en in totaal niet langer zijn dan twaalf maanden.

Het arbeidsverleden van buitenlandse werknemers op Nederlandse zeeschepen wordt bepaald aan de hand van het monsterboekje.

Het arbeidsverleden van een chauffeur dient te worden bepaald aan de hand van:

- de jaaropgaven, welke de werknemer van zijn werkgever krijgt, of
- de loonstaten, welke dezelfde gegevens bevatten als de jaaropgaven, doch bestemd zijn voor de eigen administratie van de werkgever, of
- de specificaties, die door het Stichting Bedrijfs-pensioenfonds voor het Beroepsvervoer over de weg (hierna te noemen het BPF) aan de werkgever worden verstrekt, waarop tevens de perioden van deelname op staan vermeld, of
- een verklaring afgegeven door het BPF inzake perioden van deelname.

Met alleen een arbeidsovereenkomst, een loonstrookje of de verklaring Wet Autovervoer Goederen kan geen genoegen worden genomen.

6.4.2 Verlof

Voor het doorbrengen van verlof in Nederland dat plaatsvindt in de vrije termijn, is geen vergunning tot verblijf vereist (zie A 4, onder 2.4.6 en 2.5).

Desgewenst kan de vreemdeling als genoemd in 6.4.1 voor het doorbrengen van verlof in Nederland in aanmerking komen voor een vergunning tot verblijf.

De volgende bijzondere voorwaarden zijn daarbij van toepassing:

- een arbeidsverleden van tien jaar, waarbij - in afwijking van hetgeen staat vermeld onder 6.4.1 - de perioden van onderbreking tezamen en in totaal niet langer zijn dan achttien maanden;
- gedurende dit arbeidsverleden zijn de verlofperioden nagenoeg geheel in Nederland doorgebracht;
- uitzicht op werk voor nog ten minste een jaar.

Daar het voor een chauffeur niet altijd mogelijk is om aan te tonen dat hij gedurende zijn arbeidsverleden zijn verlofperioden (nagenoeg) geheel in Nederland heeft doorgebracht, kan in die gevallen genoeg worden genomen met een verklaring van de betrokken chauffeur dat hij zijn verlof (vrijwel) geheel in Nederland heeft doorgebracht.

De vergunning tot verblijf wordt - al naar gelang de toepasselijke situatie - verleend onder de beperking:

- 'voor het verrichten van arbeid in loondienst als zeevarende aan boord van een Nederlands schip en het doorbrengen van het verlof in Nederland';
- 'voor het verrichten van arbeid in loondienst als werknemer aan boord van een Nederlands schip in de internationale binnenscheepvaart en het doorbrengen van het verlof in Nederland';
- 'voor het verrichten van arbeid in loondienst als werknemer op een mijnbouwinstallatie op het Nederlandse deel van het continentale plat en het doorbrengen van het verlof in Nederland'; of
- 'voor het verrichten van arbeid in loondienst als werknemer in het internationale wegtransport en het doorbrengen van verlof in Nederland'.

6.4.3 Gezinshereniging

Indien de vreemdeling als genoemd in 6.4.1 gezinshereniging beoogt in Nederland, dient hij zelf te beschikken over een vergunning tot verblijf (zie B 19).

De vreemdeling kan in aanmerking komen voor een vergunning tot verblijf met het oog op gezinshereniging onder de volgende voorwaarden:

- een arbeidsverleden van zeven jaar;
- in geval van werknemers op Nederlandse schepen: het schip waarop hij is aangemonsterd doet frequent Nederlandse havens aan;
- de vreemdeling beschikt over passende huisvesting voor het gezin (zie B 19, 2.2.4);
- uitzicht op werk voor nog ten minste een jaar.

De vergunning tot verblijf wordt - al naar gelang de toepasselijke situatie - verleend onder de beperking:

- 'voor het verrichten van arbeid in loondienst als zeevarende aan boord van een Nederlands schip';
- 'voor het verrichten van arbeid in loondienst als werknemer aan boord van een Nederlands schip in de internationale binnenscheepvaart';

- 'voor het verrichten van arbeid in loondienst als werknemer op een mijnbouwinstallatie op het Nederlandse deel van het continentale plat', of
- 'voor het verrichten van arbeid als werknemer in het internationale wegtransport'.

6.4.4 Werkloosheid

De vreemdeling als genoemd in 6.4.1 die werkloos is geworden, kan met het oog op het verkrijgen van een nieuwe werkkring in aanmerking komen voor een vergunning tot verblijf.

De beperking waaronder deze vergunning tot verblijf wordt verleend is afhankelijk van de duur van het arbeidsverleden.

De volgende bijzondere voorwaarden zijn van toepassing:

- de vreemdeling is uit hoofde van de dienstbetrekking, als bedoeld in 6.4.1, ingevolge een door Nederland gesloten sociaal zekerheidsverdrag verzekerd geweest voor de Nederlandse sociale verzekeringen;
- de vreemdeling heeft als uitvloeisel hiervan recht op een uitkering op grond van de Werkloosheidswet, die hij niet in zijn land van herkomst geldend kan maken.

arbeidsverleden van minder dan zeven jaar

Indien er sprake is van een arbeidsverleden van minder dan zeven jaar komt de vreemdeling in aanmerking voor een vergunning tot verblijf voor het verrichten van arbeid in loondienst in de desbetreffende sector van de internationale arbeidsmarkt.

De vergunning tot verblijf wordt - al naar gelang de toepasselijke situatie - verleend onder de beperking:

- 'voor het verrichten van arbeid in loondienst als zeevarende aan boord van een Nederlands schip';
- 'voor het verrichten van arbeid in loondienst als werknemer aan boord van een Nederlands schip in de internationale binnenscheepvaart';
- 'voor het verrichten van arbeid in loondienst als werknemer op een mijnbouwinstallatie op het Nederlandse deel van het continentale plat', of
- 'voor het verrichten van arbeid als werknemer in het internationale wegtransport'.

Het (nog) niet verrichten van arbeid wordt in deze gevallen dus niet tegengeworpen.

De vreemdeling kan aanspraak maken op verlenging van de geldigheidsduur van de vergunning tot verblijf, indien en zolang hij nadien nog kan beschikken over voldoende middelen van bestaan uit hoofde van de werkloosheidsuitkering.

De vergunning tot verblijf wordt niet verlengd dan wel ingetrokken, indien de vreemdeling opnieuw een werkkring verkrijgt in de desbetreffende sector van de internationale arbeidsmarkt.

arbeidsverleden van ten minste zeven jaar

Indien er sprake is van een arbeidsverleden van ten minste zeven jaar komt de vreemdeling in aanmerking voor een vergunning tot verblijf voor het verrichten van arbeid al dan niet in loondienst.

Het (nog) niet verrichten van arbeid wordt in deze gevallen dus niet tegengeworpen.

De vreemdeling kan aanspraak maken op verlenging van de geldigheidsduur van de vergunning tot verblijf overeenkomstig het algemene beleid voor buitenlandse werknemers.

6.4.5 Werk binnen de werkingssfeer van de Wet arbeid buitenlandse werknemers

De vreemdeling als genoemd in 6.4.1, die beoogt arbeid in loondienst binnen de werkingssfeer van de Wet arbeid buitenlandse werknemers te verrichten, komt in aanmerking voor een vergunning tot verblijf indien hij beschikt over een arbeidsverleden van ten minste zeven jaar.

In dat geval wordt een tewerkstellingsvergunning afgegeven na overlegging van een verklaring door het hoofd van plaatselijke politie bij de aanvraag van een tewerkstellingsvergunning waarin is aangegeven dat voldaan is aan de onderhavige voorwaarden voor verblijf. Indien de vreemdeling hiernaast voldoet aan de algemene voorwaarden voor toelating, wordt ontheffing verleend van het vereiste van het bezit van een machtiging tot voorlopig verblijf (zie A 4, onder 5.6.2.3).

De vergunning tot verblijf wordt verleend onder de beperking 'voor het verrichten van arbeid in loondienst'. Nadien is het algemene beleid inzake buitenlandse werknemers onverkort van toepassing.

NB indien de vreemdeling als genoemd in 6.4.1 werkloos is geworden en in die hoedanigheid beoogt arbeid in loondienst binnen de werkingssfeer van de Wet arbeid buitenlandse werknemers te verrichten, is de regeling onder 6.4.4 van toepassing.

6.5 Buitenlandse onderwijzers6.5.1 Algemeen

Onder buitenlandse onderwijzers worden in dit hoofdstuk verstaan vreemdelingen die in Nederland wensen te verblijven met het doel aan anderstalige kinderen onderwijs in de eigen taal en cultuur te geven op een school voor gewoon lager onderwijs.

Ook voor deze categorie buitenlandse werknemers geldt dat in beginsel voorrang wordt gegeven aan hier te lande legaal verblijvende vreemdelingen.

6.5.2 Rechtspositie: aanstelling of arbeidsovereenkomst

Van de rechtspositie van de buitenlandse onderwijzer hangt het af, of het bestuur van de school waaraan hij wordt verbonden, al dan niet een tewerkstellingsvergunning behoeft.

Onderscheid moet worden gemaakt tussen een privaatrechtelijke arbeidsovereenkomst en een publiekrechtelijke aanstelling.

Op een privaatrechtelijke arbeidsovereenkomst met een buitenlandse onderwijzer is altijd de Wabw van toepassing; op een publiekrechtelijke aanstelling is de Wabw niet van toepassing.

Voor informatie daaromtrent dient het hoofd van plaatselijke politie zich in voorkomende gevallen in verbinding te stellen met het GAB.

6.5.3 Voorwaarden voor verblijf en tewerkstelling

In alle gevallen waarin nog niet van een legaal in Nederland aanwezig arbeidsaanbod gebruik kan worden gemaakt, dient te worden voldaan aan de bij en krachtens de Vreemdelingenwet gestelde toelatingsvereisten.

Van het vereiste van het bezit van een machtiging tot voorlopig verblijf wordt in dit geval in beginsel geen

onthefing verleend.

De aanvraag van een machtiging tot voorlopig verblijf stelt de Nederlandse overheid immers in staat een voorafgaand onderzoek in te stellen met betrekking tot de vraag of de betrokken onderwijzer voor het aangaan van een dienstverband in aanmerking komt, zulks gelet op de situatie ter plaatse, zijn aanvaardbaarheid voor de ouders van de leerlingen en, in verband hiermee, de vraag, of tegen zijn toelating bezwaren bestaan uit een oogpunt van openbare orde, openbare rust of nationale veiligheid.

Op deze wijze kan worden voorkomen dat door de (ongeoorloofde) aanwezigheid van de vreemdeling hier te lande ongewenste druk ontstaat op de vrije besluitvorming van het betrokken onderwijsgezag en dat in onderwijsverband problemen ontstaan die voortvloeien uit culturele, politieke of religieuze tegenstellingen.

Mede om de ongeregelde binnenkomst van vreemdelingen die als buitenlands onderwijzer willen komen werken tegen te gaan, heeft de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen een aantal voorwaarden gesteld voor de werving en tewerkstelling van onderwijzers in eigen taal en cultuur, meest recentelijk in zijn circulaire d.d. 18 april 1989 (zie C 33).

Deze voorwaarden betreffen met name de onderwijsbevoegdheid en de te volgen procedure.

De werving dient te geschieden door tussenkomst van het Gewestelijk Arbeidsbureau, het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, en de Nederlandse ambassade. Alleen indien is voldaan aan de voorwaarden die in de circulaire zijn genoemd, kan het salaris, met sociale lasten, van een buitenlandse onderwijzer worden bekostigd uit 's Rijks kas.

Gelet op de bedoelde circulaire dient een aanvraag van een machtiging tot voorlopig verblijf te worden afgewezen indien de aanvraag niet is gedaan in het kader van een reguliere wervingsprocedure.

6.5.4 Aan onregelmatig verblijf verbonden gevolgen

In gevallen waarin de buitenlandse onderwijzer zonder in het bezit te zijn van de vereiste machtiging tot voorlopig verblijf Nederland is ingereisd, dient het verzoek om een vergunning tot verblijf voor het geven van bicultureel onderwijs te worden afgewezen op gronden aan het algemeen belang ontleend.

Deze gronden zijn dat de vreemdeling zich illegaal en in strijd met de wettelijke bepalingen betreffende de binnenkomst en het verblijf in Nederland bevindt en dat niet is voldaan aan de voorwaarden die door de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen zijn gesteld voor de werving en tewerkstelling van buitenlandse onderwijzers.

Overigens zullen in het algemeen ook andere gronden bestaan om een vergunning tot verblijf te weigeren indien niet wordt voldaan aan de in de circulaire van de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen gestelde voorwaarden.

Een tewerkstellingsvergunning, indien noodzakelijk, zal niet worden verleend.

Ingevolge het in de circulaire genoemde financieringsvereiste zal het bevoegde gezag van de school de tewerkstelling van de buitenlandse onderwijzer in de regel niet kunnen realiseren om financiële redenen.

6.5.5 Verblijfsregeling

6.5.5.1 Voorwaarde voor verlening vergunning tot verblijf

In geval van benoeming van een onderwijzer op grond van een privaatrechtelijke arbeidsovereenkomst wordt de vergunning tot verblijf niet verleend dan nadat een tewerkstellingsvergunning is verleend.

6.5.5.2 Beperking

Indien aan de in de circulaire van de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen (C 33) gestelde voorwaarden voor de toelating van de buitenlandse onderwijzer wordt voldaan, dient een vergunning tot verblijf te worden verleend onder de beperking 'voor het geven van bicultureel onderwijs'.

Voor voortgezet verblijf is het algemene beleid voor buitenlandse werknemers van toepassing, met inbegrip van het beleid voor werkloosheid en arbeidsongeschiktheid (zie onder 7). Derhalve wordt voortgezet verblijf niet geweigerd aan een buitenlandse onderwijzer om reden dat hij arbeid in loondienst wil verrichten, voorzover die werkzaamheden in overeenstemming zijn met de voorschriften van de Wet arbeid buitenlandse werknemers.

Indien een vreemdeling die reeds als houder van een geldige vergunning tot verblijf in Nederland verblijf geniet, vervolgens voor benoeming of aanstelling als onderwijzer in aanmerking wenst te komen, dient het verzoek tot wijziging of aanvulling van de beperking met een desbetreffend voorstel aan de Minister van Justitie te worden voorgelegd; zie A 2.

6.5.5.3 Voorschrift

Indien de betrokkene niet uit hoofde van de Ziektenfondswet is verzekerd, dient aan de vergunning tot verblijf een voorschrift te worden verbonden ervoor zorg te dragen voldoende verzekerd te zijn tegen de kosten van ziekte, met inbegrip van opnering in een psychiatrische inrichting of in een sanatorium.

6.6 Godsdienstleraren6.6.1 Inleiding

In het algemeen zullen godsdienstleraren hun werkzaamheden niet krachtens arbeidsovereenkomst verrichten. Aangezien echter de toelating van buitenlandse godsdienstleraren in een aantal opzichten met die van buitenlandse onderwijzers is te vergelijken, is er reden om de godsdienstleraren op deze plaats te behandelen. Ook voor deze categorie vreemdelingen geldt dat in beginsel voorrang wordt gegeven aan hier te lande legaal verblijvende vreemdelingen.

6.6.2 Voorwaarden voor verblijf en tewerkstelling

In alle gevallen waarin nog niet van een aanbod van legaal in Nederland aanwezige vreemdelingen gebruik kan worden gemaakt, dient te worden voldaan aan de bij en krachtens de Vreemdelingenwet gestelde toelatingsvereisten.

Van het vereiste van het bezit van een machtiging tot voorlopig verblijf wordt in geen geval ontheffing verleend.

Het onderzoek dat naar aanleiding van het verzoek om toelating wordt ingesteld heeft onder meer betrekking op de vraag of er uit het oogpunt van de openbare rust en de openbare orde bezwaar bestaat tegen het verblijf van de godsdienstleraar in Nederland en op de vraag of de betrokken groepering op wier verzoek de godsdienstleraar zijn werkzaamheden zal gaan uitoefenen, haar wens tot het aanstellen van de godsdienstleraar handhaaft.

Benadrukt moet worden dat de Nederlandse overheid op geen enkele wijze wil ingrijpen in het godsdienstig en geestelijk leven van de hier te lande verblijvende vreemdelingen.

De Nederlandse overheid komt daarentegen graag tegemoet aan de wens van hier te lande verblijvende minderheidsgroepen te beschikken over eigen godsdienstleraren.

De strikte handhaving van het vereiste van het bezit van een machtiging tot voorlopig verblijf houdt echter verband met de zeer gevoelig liggende aspecten die aan dit soort zaken verbonden zijn.

Meermalen heeft de ervaring uitgewezen dat een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om toelating en verblijf van een buitenlandse godsdienstleraar op ongewenste wijze werd beïnvloed, zowel met betrekking tot de besluitvorming door het ministerie van Justitie als tot die van de betrokken minderheidsgroepering, door diens (ongoorloofde) aanwezigheid hier te lande.

Door onderzoek naar aanleiding van een in het buitenland aangevraagde machtiging tot voorlopig verblijf wordt voorkomen dat problemen, voortvloeiend uit culturele, politieke of religieuze tegenstellingen, ontstaan.

6.6.3 Verblijfsregeling

6.6.3.1 Voorwaarden voor verlening vergunning tot verblijf

De buitenlandse godsdienstleraar die op verzoek van een bepaalde groepering naar Nederland wil komen, komt voor een vergunning tot verblijf in aanmerking, indien:

- a. hij bij zijn binnenkomst in Nederland in het bezit is van een machtiging tot voorlopig verblijf, welke machtiging in het land van herkomst dient te worden aangevraagd bij de Nederlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging;
- b. aannemelijk is dat zijn aanstelling als godsdienstleraar in een behoefte voorziet, dan wel om bepaalde redenen noodzakelijk kan worden geacht;
- c. de betrokkene in Nederland beschikt over passende woonruimte;
- d. hij hier te lande beschikt over voldoende middelen van bestaan in de zin van de Vreemdelingenwet;
- e. tegen zijn komst naar en verblijf in Nederland uit een oogpunt van de openbare orde, de openbare rust of de nationale veiligheid geen bezwaren bestaan;
- f. hij schriftelijk verklaart dat het hem bekend is dat:
 - 1o aan hem slechts verblijf in Nederland wordt toegestaan voor het verrichten van werkzaamheden als godsdienstleraar ten behoeve van de met name te noemen groepering;
 - 2o het verblijf wordt toegestaan voor de duur van de werkzaamheden en dat hij na beëindiging daarvan ons land weer zal dienen te verlaten;
 - 3o het hem niet is toegestaan om gedurende zijn verblijf in Nederland werkzaamheden van andere aard te verrichten.

6.6.3.2 Beperking

Indien aan de hiervoor onder 6.6.3.1 vermelde voorwaarden voor toelating van de buitenlandse godsdienstleraar wordt voldaan, dient een vergunning tot verblijf te worden verleend onder de beperking: "voor het verrichten van werkzaamheden als godsdienstleraar ten behoeve van..... (in te vullen de met name te noemen groepering)".

Indien een vreemdeling die reeds als houder van een geldige vergunning tot verblijf in Nederland verblijf geniet, vervolgens voor het verrichten van werkzaamheden als godsdienstleraar in aanmerking wenst te komen, dient het verzoek tot wijziging of aanvulling van de beperking met een desbetreffend voorstel aan de Minister van Justitie te worden voorgelegd (zie A 2).

6.6.3.3 Voorschrift

Indien de betrokkene niet uit hoofde van de Ziekenfondswet is verzekerd, dient aan de vergunning tot verblijf een voorschrift te worden verbonden ervoor zorg te dragen voldoende verzekerd te zijn tegen de kosten van ziekte, met inbegrip van opname in een psychiatrische inrichting of in een sanatorium.

6.7 Vreemdelingen die in verband met verblijf in de vrije termijn geen vergunning tot verblijf nodig hebben, waaronder grensarbeiders

6.7.1 Algemeen

Het volgende heeft betrekking op vreemdelingen die geen verblijf van langere duur dan de zogeheten vrije termijn beogen.

Te denken valt aan toeristen en studenten die, eventueel door bemiddeling van een uitzendbureau (zie hiervoor C 26-1 en C 26-2), in de vakantie willen werken, voorts aan vreemdelingen die, buiten een stagiaire-overeenkomst om (zie 6.3), hier te lande een korte stage, van maximaal drie maanden of binnen de geldigheidsduur van het hun verleende visum, willen lopen.

Voor hen geldt hetgeen in art. 36 VV omtrent het voldoen aan een meldingsplicht is bepaald (zie A 5).

Kunnen zij aannemelijk maken dat zij naar Nederland zijn gekomen voor een tijdvak van ten hoogste drie maanden, te rekenen van het tijdstip van hun binnenkomst, dan zijn zij ook ontheven van de verplichting

om van het gaan zoeken of gaan verrichten van arbeid mededeling te doen aan het hoofd van plaatselijke politie van de gemeente van hun verblijf (art. 62 Vb). Hun verblijfsrechtelijke positie is geregeld bij art. 8 Vw en art. 46 Vb, zodat zij geen vergunning tot verblijf voor het verrichten van arbeid in loondienst behoeven.

Wel dient, tenzij de beoogde werkzaamheid valt onder de omschrijving van het bepaalde in het Kb. van 25 oktober 1979 (zie 6.2), in deze gevallen de werkgever zich in het bezit te doen stellen van een tewerkstellingsvergunning ten behoeve van de betrokken vreemdeling.

Voor de toepassing van de bepaling van art. 5, derde lid, aanhef en onder b Wabw (betreffende de aanvraag van een vergunning tot verblijf met het oog op de aanvraag van een tewerkstellingsvergunning - zie 4.1, onder a), is het in gevallen als hier bedoeld voldoende dat het verblijf van de vreemdeling bij het hoofd van plaatselijke politie bekend is. Met het oog op de verlening van een tewerkstellingsvergunning is het derhalve toch in het belang van de vreemdeling zich bij het hoofd van plaatselijke politie te vervoegen, ook in gevallen waarin de in art. 62 Vb omschreven mededelingsplicht betreffende het gaan zoeken of gaan verrichten van arbeid niet bestaat, of waarin de bepaling van art. 36 VV niet de verplichting meebrengt zich bij het hoofd van plaatselijke politie aan te melden. Omdat in laatstbedoelde gevallen plaatsing van de in art. 39, eerste lid, VV bedoelde aantekening in het identiteitspapier van de vreemdeling niet is voorgescreven, zal het hoofd van plaatselijke politie, ten blijk van zijn bekendheid met diens verblijf, aan de vreemdeling een door hem ingevulde, gedateerde en ondertekende verklaring, bestemd voor het GAB, afgeven, volgens model D 64. Tegen overlegging van deze verklaring wordt door het GAB eventueel een tewerkstellingsvergunning met beperking tot een bepaalde tijdsduur verleend (art. 6, tweede lid, Wabw).

6.7.2 Eventuele voortzetting van het verblijf

Ten aanzien van de eventuele voortzetting van het verblijf van de vreemdeling, met het oog op een verdere tewerkstelling na afloop van de vrije termijn, doen zich twee mogelijkheden voor:

- a. de vreemdeling had voor een verblijf van langer duur dan de vrije termijn bij zijn inreis in het bezit dienen te zijn van een machtiging tot voorlopig

verblijf:

In dit geval is zijn verblijf illegaal; derhalve kan hem geen verder verblijf worden toegestaan en dient een verzoek om een vergunning tot verblijf te worden afgewezen; zie 2.2 en de daar gegeven verwijzingen.

- b. voor inreis voor een verblijf van langer duur dan de vrije termijn behoeft de vreemdeling niet in het bezit te zijn van een machtiging tot voorlopig verblijf:

In dit geval dient de vreemdeling in de gelegenheid te worden gesteld een verzoek om een vergunning tot verblijf voor het verrichten van arbeid in loondienst in te dienen.

Naar aanleiding van de indiening van het verzoek informeert het hoofd van plaatselijke politie met formulier D 10 bij het GAB naar de mogelijkheid van verdere tewerkstelling van de vreemdeling.

Verder dient de beslissing van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid omtrent de verlening, of de eventuele verlenging, van een tewerkstellingsvergunning te worden afgewacht.

In het bevestigende geval verleent het hoofd van plaatselijke politie aan de vreemdeling een vergunning tot verblijf met een geldigheidsduur overeenkomend met die van de tewerkstellingsvergunning, doch met een maximum duur van één jaar, en onder de beperking: 'voor het verrichten van arbeid in loondienst'.

Aan een vreemdeling die geen houder is van een voor het verrichten van arbeid in loondienst geldige vergunning tot verblijf, mag in geen geval een zodanige vergunning tot verblijf worden verleend zonder voorafgaand overleg met het GAB.

Voor het geval van intredende werkloosheid zie 7.3.2.2, onder b, slot.

6.7.3 Grensarbeiders

Het in 6.7.1 gestelde is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot grensarbeiders, waaronder hier te verstaan in Nederland tewerkgestelde vreemdelingen die hun woonplaats hebben in België of in de Bondsrepubliek Duitsland waarheen zij in beginsel dagelijks, of ten minste eenmaal per week terugkeren.

Daardoor komen zij niet toe aan het tijdstip waarop zij, ingevolge het bepaalde in art. 46 Vb, zich in het bezit zouden dienen te doen stellen van een vergunning tot verblijf.

Voor hen geldt ook niet het in art. 36 VV omtrent een aanmeldingsplicht bepaalde.

Ook voor de tewerkstelling van vreemdelingen die als grensarbeider werkzaamheden in loondienst komen verrichten, met uitzondering van begunstigde EEG-onderdanen (zie B 4, onder 3.1.3.1), dient de werkgever, tenzij de beoogde werkzaamheid valt onder de omschrijving van het bepaalde in het Kb. van 25 oktober 1979 (Stb. 574 -zie C 23), zich in het bezit te doen stellen van een tewerkstellingsvergunning.

Dit geldt met name ten aanzien van vreemdelingen die in België verblijf houden en in het bezit zijn van een geldige Belgische of Luxemburgse identiteitskaart voor vreemdelingen, dan wel van een Belgisch bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister.

Met het oog op de verlening van een tewerkstellingsvergunning aan hun werkgever is het ook voor grensarbeiders van belang dat hun verblijf bij het hoofd van plaatselijke politie bekend is.

Zie hiervoor het gestelde onder 6.7.1.

Ter verkrijging van de aldaar bedoelde verklaring van bekendheid is het in dit geval voldoende dat de vreemdeling zich éénmaal, en wel bij de aanvang van zijn werkzaamheden als grensarbeider, bij het hoofd van plaatselijke politie vervoegt.

6.8 Vreemdelingen die werkzaam zijn geweest als geprivilegieerde vreemdeling

Voor vreemdelingen die hier te lande werkzaam zijn geweest als geprivilegieerde vreemdeling en die na afloop daarvan hun verblijf hier te lande willen voortzetten voor het verrichten van arbeid in loondienst gelden enkele bijzondere beleidsregels (zie B 3; 1.5).

6.9 Vreemdelingen die verblijf beogen op grond van een publiekrechtelijke aanstelling in overheidsdienst

Voor het verrichten van werkzaamheden krachtens een publiekrechtelijke aanstelling in overheidsdienst is geen tewerkstellingsvergunning nodig. Wel dient de vreemdeling te beschikken over een geldige vergunning tot verblijf. De verlening van een vergunning tot verblijf is afhankelijk van de vraag of voor deze functie prioriteit genietend aanbod op de Nederlandse arbeidsmarkt aanwezig is. Indien dat blijkens informatie van het Centraal Bestuur voor de Arbeidsvoorziening het geval is, dient het verzoek om een vergunning tot verblijf te worden afgewezen.